

TÜZEL KİŞİLER PRATİK ÇALIŞMA

OLAY I

İş kadını Bayan (A) doğada yaşayan canlıların yaşama haklarını savunmayı amaç edinen “*Doğal Yaşamı Koruma Derneği*”nin tanınmış bir üyesidir. Aynı zamanda cemiyet hayatında giyiminden oldukça söz ettiren Bayan (A), bir moda dergisinin yılsonu davetine pahalı samur bir kürkle katılmış, bütün medyanın ilgi odağı olmuştur. Medyada çıkan bu haberlerden rahatsız olan derneğin bir üyesi, ihraç talebiyle, derneğin tüzüğüne göre üyelikten ihraça ilişkin tek yetkili organ olan “*disiplin kurulu*” yerine genel kurula başvurmuştur. Bunun üzerine çağrı usulüne uygun bir şekilde 14.01.2018’de toplanan ve Bayan (A)’nın katılmadığı genel kurulda derneğin kayıtlı 100 üyesinden 70’i hazır bulunmuş, üyelere 36’sı Bayan (A)’nın ihraç yönünde oy kullanmıştır. Bu oylama sonucunda tüzükte yer alan “*derneğin herhangi bir sebep göstermeden üyelikten ihraç edebileceği*” hükmüne dayanılarak Bayan (A) dernek üyeliğinden çıkarılmıştır. Karardan iki gün sonra dernek Bayan (A)’ya hem dernekten ihraç edildiğini bildirmiş hem de geçen yıla ait üç aylık aidat borcunun bulunduğunu belirterek bunların ödenmesini talep etmiştir. Bayan (A) ise kararın yetkili organ tarafından verilmediğini, bir an için bu karar geçerli kabul edilse bile bunun geçmişe etkili bir biçimde üyeliğini ortadan kaldıracağını ve bundan dolayı herhangi bir aidat borcunun bulunmayacağını belirterek bu talebi yerine getirmekten kaçınmıştır.

1-) Bayan (A)’nın dernek üyeliğinden ihraç edilmesi kararının hukuki niteliği nedir? Yetkili organ tarafından verilmiş midir? Hükümlerini ne zaman doğurur? Bayan (A)’nın üyeliği dönemine ait olan aidat borcunu ödemekten kaçınmak için ileri sürdüğü savunmayı da değerlendirerek açıklayınız.

2-) Keyfi bir şekilde ihraç edildiğini düşünen Bayan (A)’nın genel kurul kararına karşı başvurabileceği herhangi bir hukukî yol mevcut mudur? Cevabınız olumlu ise, bu yolun başarıya ulaşma imkânı var mıdır?

3-) İhraç yönünde oy kullananlardan dördünün Bayan (A)’nın eşi Bay (B) ve kızları Bayan (K1), Bayan (K2) ve Bayan (K3) olduğu ihtimalde ikinci soruya vereceğiniz cevapta herhangi bir değişiklik olur muydu? Açıklayınız.

OLAY II

(Y) Hastanesi Vakfının vakıf senedinin “*amaç*” kenar başlıklı 6. maddesi şu şekildedir: “*Vakfın amacı sağlıkta çağdaş düzeye yükselmek için Y Hastanesinin onarılmasını, genişletilmesini ve modernleştirilmesini sağlamaktır.*” Bir süre sonra vakfın yönetim organı mahkemeye başvurarak vakıf senedinin 6. maddesinin şu şekilde değiştirilmesi talebinde bulunmuştur:

“Vakfın amacı sağlıkta çağdaş düzeye yükselebilmek için Y Hastanesinin onarılmasını, genişletilmesini ve modernleştirilmesini sağlamaktır. Bu vakıf aynı zamanda Devlet tarafından sağlık alanında atılacak adımları desteklenmesi özellikle de Türkiye'nin dört bir yanında bulunan hastanelerin ve diğer sağlık kuruluşlarının onarılması, genişletilmesi ve modernleşmesi için imkânı ölçüde yardıma bulunmayı da kendine misyon edinmiştir.”

Mahkeme davanın kabulüne ve ilgili değişikliğin tesciline karar vermiştir.

Mahkemenin vakıf senedindeki ilgili değişikliğin tesciline ilişkin verdiği karar yerinde midir? Açıklayınız.

OLAY III

İş adamı Bay (E) İzmir’de sokakta yaşamak ve çalışmak zorunda kalan çocukların ve gençlerin barınma, sağlık, eğitim gibi temel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla bir vakıf kurmak ve sahibi olduğu dört adet apartman dairesini ve 200.000 TL değerindeki mevduatını bu vakfa özgülemek istemektedir. Bunun için vakıf kurma işlemlerini gerçekleştirmesi amacıyla avukatı Bay (A)’ya sadece “*vakıf kurmaya yetkili*” olduğunu belirten noterde düzenlenmiş bir vekaletname verir. Bay (A) vakıf kurma işlemini gerçekleştirir. Resmi senede göre yönetim organı tek kişiden oluşmakta olup, o da Bayan (N)’dir. Bir süre sonra Yunanistan’da çıkan bir iç savaş sebebiyle Yunanistan’dan İzmir’e çok sayıda çocuk ve genç sığınmacı göç eder. Göç dalgasının başlarında vakıf yönetimi bu duruma karşı önlem olarak iki müstakil ev satın alır. Bununla birlikte göç dalgası artarak devam eder ve İzmir’de sokakta yaşamak ve çalışmak zorunda kalan çocukların sayısında son bir yılda %150 artış görülür. Bunun üzerine yönetim organı vakfın mülkiyetindeki altı taşınmazı paraya çevirip onların yerine üç adet büyük bina satın almak istemektedir.

1-) Vakfın geçerli bir şekilde kurulabilmesi için aranan şartlar nelerdir? Olay bakımından vakfın geçerli bir şekilde kurulduğundan söz edilebilir mi?

2-) Vakfın geçerli bir şekilde kurulduğu varsayımında;

- a. Vakfın yönetim organının paraya çevirmek istediği malvarlığı değerlerinin paraya çevrilmesi mümkün müdür? Cevabınız olumlu ise, izlenmesi gereken hukukî yolu açıklayınız.
- b. Bayan (N)’nin vakıf bünyesinde korunan küçük kız çocuklarını fuhuşa zorladığını öğrenen Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün hukuk müsaviri olsaydınız, ilgili vakıf veya yöneticileri hakkında ne gibi hukuki yollara başvururdunuz?

